

Forskningsplan for 2019-2022

Prioritering af forskningsområder ved Museerne Helsingør sker i overensstemmelse med de øvrige indsats- og udviklingsområder på museerne. Museets forskningsindsats vil derfor i perioden 2019-2022 være koncentreret om forskningsprojektet *Stemmer fra værftet*, der understøtter den igangværende indsats med at udvikle det lokale værftsmuseum til Danmarks Værftsmuseum.

Indhold og ramme

Forskningsprojektet "Stemmer fra værftet. Erindringer om værftskultur som forskningsfelt og museal formidlingspraksis" har som overordnet fokus at undersøge, hvordan indsamlede og lydformidlede erindringer fra tidligere ansatte på 5 danske værfter kan skabe nærværende og vedkommende museumsoplevelser for museumsgæster på Værftsmuseet i Helsingør.

De danske stålskibsværfters æra er forbi. Men i relation til værfterne kan der fortælles en særlig historie om dansk industri- og industriarbejderkultur. Disse enorme arbejdspladser var rygraden i det danske industrisamfund, og ingen anden industri satte i mere end 100 år så markant et aftryk på landet økonomisk, fysisk og mentalt. Ikke alene spillede værfterne en afgørende rolle internationalt og nationalt. Også lokalt satte værfterne deres tydelige præg, for til fortællingen om værfterne hører fortællinger om værftskultur og et helt særligt forhold mellem arbejdsplads, ansatte og by. Værftskulturen gennemsyrede hverdagen i værftsbyerne økonomisk, socialt, mentalt og politisk. Den lod sig på ingen måde begrænse til arbejdsliv, arbejdstid eller arbejdsplads. Værftet var mere end en arbejdsplads: for byen og for den enkelte ansatte var værftet livet, og livet var værftet. Værftshistorie er i denne optik således ikke blot arbejderhistorie, men skal ses som en bredere kulturhistorie. Begrebet værftskultur indfanger både arbejdsplads, liv og arbejdsliv, den kultur, der eksisterede på værftet og uden for værftet, og som i mange tilfælde indrammede livet fra vugge til grav.

Med værfternes mangfoldighed af fag og med værftskultur som et felt, der kan rumme fortællinger om arbejdsplads, fag, faglig udvikling og fagkampe, forhold mellem arbejdsliv og hjemmeliv, arbejdspress, omgangsformer, traditioner, klubber og sportsforeninger, sangkor, køn, minoriteter, mm. er afsættet for projektet en antagelse om, at der i erindringerne er et stort potentiale for identifikation og relevans for museumsgæster, da mange af disse aspekter er genkendelige i nutidige sammenhænge. Målet er således at gøre fortiden nærværende, på tværs af tid.

Teoretisk og metodisk er projektet informeret af erindringsforskning og Oral History og består af to dele:

I den første del af projektet ønskes en kvalificering af, hvad det mere præcist betyder for menneskers erindringsarbejde, når indsamling af deres erindringer sker i forskellige kontekster og bliver udløst af forskellige påvirkninger eller memory triggers. Hvordan påvirker det fx erindringer at gense bygninger fra en tidligere arbejdsplads eller at erindringsarbejdet igangsættes i samtale over et fotoalbum?

I den anden del af projektet undersøges, hvordan forskellige formidlingsmæssige bearbejdningsformer af de indsamlede erindringer kan skabe en lydformidling, der giver museumsgæsten mulighed for både individuel identifikation og en social museumsoplevelse.

Projektets formål og resultater:

- At bidrage med ny forskning om erindringer i museumsformidling og identitetsnære museumsoplevelser.
- At udvikle en formidlingsform, hvor lydformidlede erindringer kan skabe en oplevelse af fortiden som relevant og nærværende for museumsgæster.
- At kvalificere, hvordan forskellige situationer præger erindringsarbejde.
- At tilføje Museerne Helsingør en betydelig samling af erindringer, som efterfølgende også vil kunne bruges i andre formidlingssammenhænge.
- At skabe et gennemtestet bud på indholdet til en audio device, der kan forene det individuelle med det sociale i museumsbesøget.

Aktører og forventet output

Projektet er et samarbejde mellem Museerne Helsingør, forskningsgruppen Erindring og fortidsbrug, Roskilde Universitet, samt kommunikationsvirksomheden Operate Experience. Projektets output vil være individuelle præsentationer af projektets begreber, metoder og resultater på 6 nationale og/eller internationale konferencer med paper. Yderligere præsenteres projektet gennem 6-7 artikler i danske og internationalt anerkendte tidsskrifter. Projektet vil endvidere blive præsenteret i forskellige regi samt på seminarer og konferencer.